

**Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы**

**Министерство образования и науки Республики Казахстан
Национальная академия образования имени И. Алтынсарина**

**БІЛІМ БЕРУ МАЗМҰНЫН ЖАҢАРТУ ЖАҒДАЙЫНДА ҮЙДЕ ОҚИТЫН
БІЛІМ АЛУШЫЛАРҒА АРНАЛҒАН ҮЛГІЛІК ОҚУ ЖОСПАРЫ**

**ТИПОВЫЕ УЧЕБНЫЕ ПЛАНЫ ДЛЯ ОБУЧАЮЩИХСЯ НА ДОМУ
В УСЛОВИЯХ ОБНОВЛЕНИЯ СОДЕРЖАНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ**

**Астана
2018**

Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы Ғылыми кеңесімен баспаға ұсынылды (2018 жылғы «15» маусымдағы № 7 хаттамасы)

Рекомендовано к изданию Ученым советом Национальной академии образования им. И. Алтынсарина (протокол № 7 от 15.06.2018 года)

Білім беру мазмұнын жаңарту жағдайында үйде оқитын білім алушыларға арналған үлгілік оқу жоспарын әзірлеу. - Астана: Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018. – 20 б.

Типовые учебные планы для обучающихся на дому в условиях обновления содержания образования. - Астана: НАО имени И. Алтынсарина, 2018.– 20 с.

Білім беру мазмұнын жаңарту жағдайында үйде оқитын білім алушыларға арналған үлгілік оқу жоспарының жобаларына бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімге арналған пәндер енгізілді. Сондай-ақ үйде оқытуды ұйымдастыруың ерекшеліктері көрсетілді.

Осы Үлгілік оқу жоспарларының жобалары үйде оқитын білім алушыларға арналған, оны жүзеге асыратын басшылар мен педагогтерге ұсынылады.

В проекты Типовых учебных планов для обучающихся на дому в условиях обновления содержания образования включены предметы для начального, основного среднего и общего среднего образования, также освещены особенности обучения на дому.

Данные проекты Типовых учебных планов для обучающихся на дому рекомендованы руководителям и преподавателям, которые их реализуют.

© Ы. Алтынсарин атындағы
Ұлттық білім академиясы, 2018.
© Национальная академия образования
им. И. Алтынсарина, 2018.

Кіріспе

Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясында «Әр адамның білім алуға құқығы бар. Білім беру, ең болмағанда бастауыш және жалпы білім, тегін болуы тиіс. Ата-аналардың өздерінің жас балаларына білім беру түрін таңдауда құқығы басым» деп жазылған. Білім алу құқығын қамтамасыз ету, Қазақстан Республикасының азаматтары үшін білім беру саласындағы мемлекеттік кепілдіктер болып табылады.

Әлемдік тәжірибеде білім алуға тең қолжетімділікті қамтамасыз ететін ең тиімді механизм ретінде үйде оқитын білім беру танылады. Денсаулық жағдайына қарай бір айдан ұзақ уақыт бойы орта білім беру ұйымдарына бара алмайтын білім алушылар үшін уақытша үйде тегін жеке оқыту (бұдан әрі – үйде оқыту) ұйымдастыру қарастырылған.

Уақытша үйде оқитын бала – біраз уақыт мектепке бару мүмкіндігі жоқ, 18 жасқа дейінгі мүгедек емес бала. Оған өзі оқитын мектепте белгіленген тәртіпке сәйкес медициналық көрсеткіштерге байланысты мұғалімнің көмегімен оқыту үйде жүргізіледі.

Үйде оқыту білім берудің тиісті деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкес дәрігерлік-консультациялық комиссия анықтамасының негізінде жүзеге асырылады.

Үйде білім алушыларды оқыту білім процесін үздіксіз жалғастыру болып табылады және бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім алуды қамтамасыз ететін ұйымдарда жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасымен, білім берудің тиісті деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкес бекітілген үлгілік оқу жоспарларымен жүзеге асырылады.

Үйде оқыту оқу жоспары төмендегі мақсаттарға қол жеткізуге бағытталған:

- білім беру бағдарламалары мазмұнының минимумын тиісті деңгейде меңгеру үшін білім алушылар тұлғасының жалпы мәдениетін, оларды қоғам өміріне бейімдеу, танымдық тұрғыдан таңдау негізін жасауды және соңынан оқу бағдарламаларын меңгеруді қалыптастыру;

- тұлғалық-бағыт бере оқыту тұжырымдамалары негізінде білім алуда білім алушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыру арқылы олардың интеллектуалдық-адамгершілік тұрғыдан дамуына қолайлы жағдайлар жасау;

- білім алушылардың толық білім алуға дайындығын, оларды жоғары білім алуға, ғылым мен практикалық қызметтің әртүрлі салаларында шығармашыл еңбекке даярлауды, қабілетті және дарынды балаларды анықтауды, әр баланың жеке қабілеттерін дамытуға жағдай жасауды қамтамасыз ету;

- денсаулықты сақтау қағидаттарының негізінде негізгі білім беруді жолға қою, білім алушылардың интеллектуалдық-адамгершілік мәдениетінің принципалдық элементі ретінде салауатты өмір салты туралы ұғымдарды қалыптастыру.

1. Білім беру мазмұнын жаңарту жағдайында үйде оқытуды ұйымдастыру ерекшеліктері

Қазақстандық және әлемдік білім беру жүйелерінің үздік дәстүрін үйлестіретін мектепте білім берудің инновациялық моделін қалыптастыру қазіргі заманғы білім берудің объективті қажеттілігі болып табылады. Ол барлық санаттағы азаматтардың білім алу қажеттілігі қанағаттандыруға бағытталған. Сонымен қатар, денсаулық жағдайына қарай бір айдан ұзақ уақыт бойы орта білім беру ұйымдарына бара алмайтын білім алушылар үшін уақытша үйде тегін жеке оқыту қарастырылған.

Ұзақ уақыт бойы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру ұйымдарына бара алмайтын азаматтар үшін Қазақстан Республикасы «Білім туралы» Заңының 8-бабына сәйкес үйде немесе медициналық ұйымдарда жеке тегін білім ұйымдастырылады.

Қысқа мерзімге (9 айға дейін) денсаулық жағдайына байланысты 18 жасқа дейінгі 1-11 сынып оқитын балаларға жеке оқыту Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігінің 2000 жылғы 28 ақпандағы № 07-4/889 «Ауру балаларға үйде жеке білім беруді ұйымдастыруды жетілдіру туралы» хатымен рұқсат етілген.

Білім беру мазмұнын жаңарту жағдайында үйде оқитын білім алушылардың құқықтық негізі төмендегідей құжаттармен рәсімделеді:

1. Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы. Біріккен Ұлттар Ұйымы Бас Ассамблеясының резолюциясымен 1948 жылғы 10 желтоқсанда № 217 А (III) қабылданған.

2. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы;

3. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 23 тамыздағы № 1080 қаулысымен бекітілген жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;

4. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы «Қазақстан Республикасының бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» № 500 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы;

5. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 29 қаңтардағы «Бюджет қаражаты есебінен қаржыландырылатын мемлекеттік білім беру ұйымдары қызметкерлеріне жалақыны есептеу қағидаларын бекіту туралы» № 40 бұйрығы өзгертулер мен толықтырулар 2016 жылы 29 ақпан №181 бұйрық енгізілген);

Нормативтік-құқықтық құжаттар негізінде оқушыны үйде оқытуды білім алатын мектеп ұйымдастырады. Үйде оқытуды ұйымдастыру үшін білім алушыларға оқушыға бұйрық шығару үшін негіз болатын үйде білім алуға ұсынысы бар ДКК анықтамасы қажет. Үйде жеке тегін оқытуға «Дәрігерлік-консультациялық комиссияның қызметі туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 5 мамырдағы № 321 бұйрығына сәйкес үйде оқыту мерзімі көрсетілген баланың денсаулық жағдайы туралы дәрігерлік-консультациялық

комиссияның қорытындысы негіз болып табылады. Баланың сырқатына байланысты қорытындыда көрсетілген үйде оқыту мерзімі бір айдан оқу жылының соңына дейін болуы мүмкін.

Білім беру мазмұнын жаңарту жағдайында үйде оқытуды ұйымдастыру бекітілген Үлгілік оқу жоспарларына сәйкес іске асырылады.

Мектеп директорының орынбасары оқу жоспарына сәйкес бөлінген жүктеме бойынша мұғаліммен және ата-анамен келісе отырып, жеке сабақ кестесін жасайды. Үйде оқытудың жеке оқу жұмыс жоспары жарты жылға немесе бір оқу жылына әзірленеді және педагогикалық кеңес шешімімен қабылданып, ата-анасының (немесе заңды өкілдерінің) келісімімен білім беру ұйымының басшысымен бекітіледі. Күнгізбелік-тақырыптық жоспар ұсынылған оқыту бағдарламасына сәйкес жалпы тәртіпте бекітіледі.

Негізгі оқу жоспарының вариативтік бөлігінің құрамына кіретін сағатты оқушының қызығушылығына қарай мектеп әкімшілігі өз бетінше іске асыруға құқылы.

Білім алушыларға сабақтар олардың денсаулығын ескере отырып өткізіледі. 1-5-сыныптарда сабақтың ұзақтығы 35 минутты құрайды, 6-11-сыныптарда – 40 минут, әр сабақтан кейін 5 минуттық үзіліс.

Үйде білім алушылар мектептің негізгі пәндерін оқиды. Оқыту ерекшелігіне байланысты оқу жоспарынан келесі пәндер алынып тасталған: көркем еңбек, дене тәрбиесі, сызу, өзін-өзі тану, музыка, құқық негіздері, АӘД.

Мектеп әкімшілігі жеке оқыту әдістерін, оқу бағдарламасының орындалуын және сабақтардың дер кезінде өткізілуін бақылауды жүзеге асырады. Бұл сұрақ жылына 2 рет (қазан, ақпан) мектеп ішілік бақылауда, сонымен қатар келесі сыныпқа көшіру үшін пән мұғалімдері тыңдалатын жылдың қорытынды педагогикалық кеңесінде қарастырылады.

Үйде білім алатын балалардың білімі жүйелі түрде бағаланып өзінің журналына жазылып отырады. Әрбір тоқсан соңында ауырған баланың ағымдағы және тоқсандық бағалары сынып журналына қойылады. Олардың аты-жөні, үлгерімі, сыныптан сыныпқа көшуі және мектеп бітіруі туралы мәліметтер тиісті сыныптың сынып журналына енгізіледі.

Жыл қорытындысы бойынша үйде оқитын әрбір оқушы үшін папка толтырылады.

2. Үйде оқытуға арналған білім деңгейлері бойынша үлгілік оқу жоспарларының құрылымы мен мазмұны (орта білім мазмұнын жаңарту жағдайында)

Үйде оқитын білім алушыға арналған бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларының құрылымы мен мазмұны (жаңартылған білім мазмұны аясында) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым Министрінің 2013 жылғы 25 шілдедегі №296 бұйрығына бекітілген жалпы білім беретін мектептердің негізгі орта және жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарлары (жаңартылған білім мазмұны аясында) негізінде әзірленді. Сонымен қатар, қазіргі кезде үйде оқитын мектептердің оқу процесінде қолданылатын оқу жоспарларында көрсетілген сағат сандары ескерілді.

Осыған сәйкес, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің тапсырысы бойынша Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы Үйде оқитын білім алушыларға арналған білім деңгейлері бойынша төрт үлгілік оқу жоспарының жобаларын ұсынады.

Атап айтқанда,

1) Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптар үшін үйде оқитын білім алушыларға арналған бастауыш білім берудің (жаңартылған мазмұндағы) үлгілік оқу жоспары;

2) Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптар үшін үйде оқитын білім алушыларға арналған негізгі орта білім берудің (жаңартылған мазмұндағы) үлгілік оқу жоспары;

3) Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптар үшін үйде оқитын білім алушыларға арналған (жаңартылған мазмұндағы) жалпы орта білім берудің жаратылыстану-математика бағыты бойынша үлгілік оқу жоспары;

4) Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптар үшін үйде оқитын білім алушыларға арналған (жаңартылған мазмұндағы) жалпы орта білім берудің қоғамдық-гуманитарлық бағыты бойынша үлгілік оқу жоспары;

Үйде оқитын білім алушыға арналған бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларында білім деңгейлері бойынша вариативтік компонент қарастырылған.

**Үйде оқитын білім алушыларға арналған
бастауыш білім берудің үлгілік оқу жоспары
(оқыту қазақ тілінде)**

№	Оқу пәндері	Сыныптар бойынша апталық сағаттар саны				Жалпы жүктеме	
		1	2	3	4	апталық	жылдық
I	Тіл және әдебиет	3	4	4	4	15	507
1	Сауат ашу	2	-	-	-	2	66
2	Қазақ тілі	-	2	2	2	6	204
3	Әдебиеттік оқу	-	0,5	0,5	0,5	1,5	51
4	Орыс тілі	0,5	1	1	1	3,5	118,5
5	Ағылшын тілі	0,5	0,5	0,5	0,5	2	67,5
II	Математика және информатика	2	2	2	2	8	270
6	Математика	2	2	1,5	1,5	7	236
7	Информатика	-	-	0,5	0,5	1	34
III	Жаратылыстану	0,5	0,5	0,5	0,5	2	67,5
8	Жаратылыстану	0,5	0,5	0,5	0,5	2	67,5
IV	Адам және қоғам	0,5	0,5	0,5	0,5	2	67,5
9	Дүниетану	0,5	0,5	0,5	0,5	2	67,5
Инварианттық оқу жүктемесі		6	7	7	7	27	912
Вариативтік оқу жүктемесі		2	2	2	2	8	270
Оқу жүктемесінің жоғарғы шекті көлемі		8	9	9	9	35	1182

**Үйде оқитын білім алушыларға арналған
негізгі орта білім берудің үлгілік оқу жоспары
(оқыту қазақ тілінде)**

№	Оқу пәндері	Сыныптар бойынша апталық сағат саны					Жалпы жүктеме	
		5	6	7	8	9	апталық	жылдық
Инварианттық компонент								
I	Тіл және әдебиет	5	5	5	5	5	25	850
1	Қазақ тілі	2	2	2	2	2	10	340
2	Қазақ әдебиеті	1	1	1	1	1	5	170
3	Орыс тілі және әдебиеті	1	1	1	1	1	5	170
4	Ағылшын тілі	1	1	1	1	1	5	170
II	Математика және информатика	2,5	2,5	3	3	3	14	476
5	Математика	2	2	-	-	-	4	136
6	Алгебра	-	-	1,5	1,5	1,5	4,5	153
7	Геометрия	-	-	1	1	1	3	102
8	Информатика	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5	85
III	Жаратылыстану	0,5	0,5	2	2	2	7	238
9	Жаратылыстану	0,5	0,5				1	34
10	Физика	-	-	0,5	0,5	0,5	1,5	51
11	Химия	-	-	0,5	0,5	0,5	1,5	51
12	Биология	-	-	0,5	0,5	0,5	1,5	51
13	География	-	-	0,5	0,5	0,5	1,5	51
IV	Адам және қоғам	1	1	1	1	2	6	204
14	Қазақстан тарихы	0,5	0,5	0,5	0,5	1	3	102
15	Дүниежүзі тарихы	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5	85
16	Құқық негіздері	-	-	-	-	0,5	0,5	17
Инварианттық оқу жүктемесі		9	9	11	11	12	52	1768
Вариативтік оқу жүктемесі		2	2	2	2	2	10	340
Оқу жүктемесінің шекті көлемі		11	11	13	13	14	62	2108

**Үйде оқитын білім алушыларға арналған
жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспары
қоғамдық-гуманитарлық бағыт
(оқыту қазақ тілінде)**

№	Оқу пәндері	Сыныптар бойынша апталық сағаттар саны		Жалпы жүктеме	
		10	11	апталық	жылдық
Инварианттық компонент					
Міндетті пәндер					
1.	Алгебра және анализ бастамалары	0,5	0,5	1	34
2.	Геометрия	0,5	0,5	1	34
3.	Информатика	0,5	0,5	1	34
4.	Қазақ тілі	1,5	1,5	3	102
5.	Қазақ әдебиеті	1	1	2	68
6.	Орыс тілі және әдебиеті	1,5	1,5	3	102
7.	Ағылшын тілі	1	1	2	68
8.	Қазақстан тарихы	1	1	2	68
Оқу жүктемсі		7,5	7,5	15	510
Таңдау пәндері					
Тереңдетілген деңгей		2 сағаттан 2 пән	2 сағаттан 2 пән	8	272
9.	Шет тілі				
10.	Дүниежүзі тарихы				
11.	География				
12.	Құқық негіздері				
Стандарттық деңгей		0,5 сағаттан 1 пән	0,5 сағаттан 1 пән	1	34
13.	Физика				
14.	Химия				
15.	Биология				
16.	Кәсіпкерлік негіздері және бизнес				
Оқу жүктемесі		4,5	4,5	9	306
Инварианттық оқу жүктемесі		12	12	24	816
Вариативтік оқу жүктемесі		2	2	4	136
Оқу жүктемесінің шекті көлемі		14	14	28	952

**Үйде оқитын білім алушыларға арналған
жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспары
жаратылыстану-математика бағыты
(оқыту қазақ тілінде)**

№	Оқу жүктемесі	Сыныптар бойынша апталық сағаттар саны		Жалпы жүктеме	
		10	11	апталық	жылдық
Инварианттық компонент					
Міндетті пәндер					
1.	Алгебра және анализ бастамалары	1,5	1,5	3	102
2.	Геометрия	1	1	2	68
3.	Информатика	0,5	0,5	1	34
4.	Қазақ тілі	1	1	2	68
5.	Қазақ әдебиеті	0,5	0,5	1	34
6.	Орыс тілі мен әдебиеті	1	1	2	68
7.	Ағылшын тілі	1	1	2	68
8.	Қазақстан тарихы	1	1	2	68
Оқу жүктемесі		7,5	7,5	15	510
Таңдау пәндері					
Тереңдетілген деңгей		2 сағаттан 2 пән	2 сағаттан 2 пән	8	272
9.	Физика				
10.	Химия				
11.	Биология				
12.	География				
Стандарттық деңгей		0,5 сағаттан 1 пән	0,5 сағаттан 1 пән	1	34
13.	Дүниежүзі тарихы				
14.	Кәсіпкерлік негіздері және бизнес				
15.	Графика және жобалау				
16.	Құқық негіздері				
Оқу жүктемесі		4,5	4,5	9	306
Инварианттық оқу жүктемесі		12	12	24	816
Вариативтік оқу жүктемесі		2	2	4	136
Оқу жүктемесінің жоғарғы шекті көлемі		14	14	28	952

Мазмұны

Кіріспе	3
Білім беру мазмұнын жаңарту жағдайында үйде оқытуды ұйымдастыру ерекшеліктері	4
Үйде оқытуға арналған білім деңгейлері бойынша үлгілік оқу жоспарларының құрылымы мен мазмұны (орта білім мазмұнын жаңарту жағдайында)	6

Введение

В настоящее время в рамках обозначенных приоритетных направлений развития образования и науки Республики Казахстан ведется огромная работа по обновлению содержания образования. Основная цель обновления – это повышение качества среднего образования.

В современных условиях школа должна воспитывать, обучать и развивать высоконравственную, творческую, критически мыслящую личность, способную непрерывно повышать собственный уровень образования.

Произошедшие в Казахстане перемены обусловили процесс проектирования и внедрения новой модели образования на основе современных информационных и педагогических технологий.

Сегодня акцент ставится на создание благоприятных условий для формирования высокообразованной, конкурентоспособной личности с этическим отношением к миру, творческим типом мышления, развитой мировоззренческой культурой, сохраняющей при этом свою уникальность, неповторимость, одаренность в различных сферах науки и искусства. Современная школа не должна просто учить, а должна научить учиться самостоятельно в течение всей жизни.

Эффективное решение проблем современного образования на уровне школы возможно лишь при условии программно-целевого управления ее развитием, которое позволяет рассматривать школу как систему, обеспечивающую доступность, эффективность и качество образования каждому ее обучающемуся. Одной из ведущих задач школы становится оказание помощи ученику в овладении способами деятельности, адекватными современным потребностям общества, государства и личности. Необходимо стремиться к тому, чтобы каждого обучающегося, вне зависимости от возраста и успешности, воспринимали как личность. Именно в этом заключается педагогический аспект обновления содержания образования, когда цели обучения становятся общими для обучающегося и учителя.

По мнению исследователей, обучение на дому рассматривается как значимая область образовательной системы, отраженная в многовековом опыте семейного воспитания и сформированная в процессе поэтапного развития.

В имеющейся научно-методической и периодической литературе авторы пользуются разными синонимическими понятиями: «семейное образование», «домашнее обучение», «индивидуальное обучение на дому», «надомное обучение». Каждый из них несет смысловую нагрузку, однако, все перечисленные выше понятия подразумевают, что процесс обучения проходит в домашних условиях.

В целом, при определении содержания понятия, большинство исследователей и практиков придерживается мнения, что обучение на дому, это не форма получения образования или обучения, а условие организации учебного процесса для детей, которые получают обучение в домашних условиях и являются полноправными участниками учебного процесса организации образования.

1. Особенности организации обучения на дому в условиях обновленного содержания образования

Формирование инновационной модели школьного образования, сочетающей лучшие традиции казахстанских и мировых образовательных систем, является объективной необходимостью современного образования, которое направлено на удовлетворение потребностей всех категорий граждан. Кроме того, временный бесплатный уход на дому предоставляется обучающимся, которые не могут посещать общеобразовательные школы более месяца, в зависимости от их состояния здоровья.

В статье 8 Закона Республики Казахстан «Об образовании» для граждан, которые по состоянию здоровья в течение длительного времени не могут посещать организации начального, основного среднего, общего среднего образования, указано, что для них организуется индивидуальное бесплатное обучение на дому или в лечебных организациях.

Согласно письму МОН РК от 01.01.01 года № 07-4/889 «Об улучшении организации индивидуального обучения больных детей на дому» индивидуальное обучение разрешено детям в возрасте до 18 лет (1-11 классы), которые по состоянию здоровья (до 9 месяцев) не могут посещать занятия в школе. Организация индивидуального обучения этих обучающихся на дому должна проводиться на основании заключения лечебного учреждения (больницы, поликлиники, диспансера) и с разрешения, в каждом отдельном случае, районного (городского) отдела образования. Консультация ПМПК для детей данной категории не проводится. Программа обучения временно больных детей – общеобразовательная.

Обучение детей-инвалидов организуется на основании следующих нормативных документов:

1. Всеобщая декларация прав человека. Принята резолюцией Генеральной Ассамблеи Организации Объединенных Наций от 10 декабря 1948 года № 217(А) (III).

2. Закон Республики Казахстан «Об образовании».

3. Государственный обязательный стандарт общего среднего образования, утвержденный приказом Правительства Республики Казахстан от 23 августа 2012 года № 1080.

4. О внесении изменений в Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан № 500 от 8 ноября 2012 года «Об утверждении типовых учебных программ для начального, базового среднего, среднего и среднего образования в Республике Казахстан».

5. Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 29 января 2008 года № 40 «Об утверждении Правил расчета заработной платы работникам государственных образовательных организаций, финансируемых за счет бюджетных средств» (внесено дополнение и изменение от 29 февраля 2016 года №181).

Основанием для индивидуального бесплатного обучения на дому является заключение врачебно-консультационной комиссии о состоянии здоровья ребенка с указанием срока обучения на дому, в соответствии с приказом Министра здравоохранения и социального развития Республики Казахстан от 5 мая 2015 года № 321 «Об утверждении Положения о деятельности врачебно-консультативной комиссии».

В зависимости от заболевания ребенка, срок обучения на дому длится от 1 месяца до конца учебного года, указанного в заключении.

Обучения на дому проводится в соответствии с Типовыми учебными планами (ТУП) обновленного содержания образования.

Заместитель директора школы по учебно-воспитательной работе составляет индивидуальное расписание, согласовывает с родителями и учителями, которым распределена нагрузка по учебному плану. Согласованное расписание утверждается директором школы.

Администрация школы имеет право реализовать часы, которые являются частью вариативной части основной учебной программы, в зависимости от интереса обучающегося.

Продолжительность занятий в 1-5 классах составляет 35 минут, в 6 -11 классах - 40 минут, 5 минут перерыва после каждого занятия.

Обучающиеся на дому изучают основные предметы. В зависимости от особенностей учебной программы из учебного плана были исключены следующие дисциплины: художественный труд, физическая культура, самопознание, музыка, основы права и начальная военная подготовка.

Календарно-тематическое планирование в соответствии с рекомендованной программой обучения, утверждается в общем порядке.

Знания детей, обучающихся на дому, систематически оцениваются. Их фамилии, данные об успеваемости, переводе из класса в класс и выпуска из школы вносятся в классный журнал соответствующего класса.

Администрация школы осуществляет контроль за своевременным проведением занятий, выполнением учебных программ и методикой проведения индивидуального обучения. Данный вопрос включен в план внутришкольного контроля, рассматривается 2 раза в год (октябрь, февраль), а также на педагогическом совете по итогам года с заслушиванием учителей-предметников для перевода в следующий класс.

По итогам года комплектуется папка на каждого обучающегося, обучавшегося на дому.

2 Структура и содержание типовых учебных планов для обучения на дому (в рамках обновления содержания среднего образования) по уровням образования

Типовые учебные планы начального, основного среднего и общего среднего образования для временно обучающихся на дому (в рамках обновления содержания среднего образования) составлены на основе Типовых учебных планов основного среднего и общего среднего образования (в рамках обновления содержания среднего образования), утвержденных приказом Министра образования и науки РК от 25 июля 2013 года № 296. Было учтено также количество часов, отведенных на изучение отдельных предметов в учебных планах, которые используются на сегодняшний день в учебном процессе для временно обучающихся на дому.

По поручению Министерства образования и науки РК Национальной академией образования им. И. Алтынсарина разработаны проекты Типовых учебных планов для временно обучающихся на дому, а именно:

1) Типовой учебный план (обновленного содержания) для обучающихся на дому начального образования для классов с русским языком обучения;

2) Типовой учебный план (обновленного содержания) для обучающихся на дому основного среднего образования для классов с русским языком обучения;

3) Типовой учебный план (обновленного содержания) для обучающихся на дому общего среднего образования для классов с русским языком обучения естественно-математического направления;

4) Типовой учебный план (обновленного содержания) для обучающихся на дому общего среднего образования для классов с русским языком обучения общественно-гуманитарного направления.

В проектах Типовых учебных планов для временно обучающихся на дому часы на вариативный компонент предусмотрены с 1-11 классы.

**Типовой учебный план для обучения на дому
начального образования для классов
с русским языком обучения**

№	Учебные предметы	Количество часов в неделю по классам				Общая нагрузка	
		1	2	3	4	недельная	годовая
Инвариантный компонент							
I	Язык и литература	3	4	4	4	15	507
1	Обучение грамоте	2	-	-	-	2	66
2	Русский язык	-	2	2	2	6	204
3	Литературное чтение	-	0,5	0,5	0,5	1,5	51
4	Казахский язык	0,5	1	1	1	3,5	118,5
5	Английский язык	0,5	0,5	0,5	0,5	2	67,5
II	Математика и информатика	2	2	2	2	8	270
6	Математика	2	2	1,5	1,5	7	236
7	Информатика	-	-	0,5	0,5	1	34
III	Естествознание	0,5	0,5	0,5	0,5	2	67,5
8	Естествознание	0,5	0,5	0,5	0,5	2	67,5
IV	Человек и общество	0,5	0,5	0,5	0,5	2	67,5
9	Познание мира	0,5	0,5	0,5	0,5	2	67,5
	Инвариантная учебная нагрузка	6	7	7	7	27	912
	Вариативная учебная нагрузка	2	2	2	2	8	270
	Объем максимальной учебной нагрузки	8	9	9	9	35	1182

**Типовой учебный план для обучения на дому
основного среднего образования для классов
с русским языком обучения**

№	Образовательные области и учебные предметы	Количество часов в неделю по классам					Общая нагрузка	
		5	6	7	8	9	недельная	годовая
Инвариантный компонент								
I	Язык и литература	5	5	5	5	5	25	850
1	Русский язык	2	2	2	2	2	10	340
2	Русская литература	1	1	1	1	1	5	170
3	Казахский язык и литература	1	1	1	1	1	5	170
4	Английский язык	1	1	1	1	1	5	170
II	Математика и информатика	2,5	2,5	3	3	3	14	476
5	Математика	2	2	-	-	-	4	136
6	Алгебра	-	-	1,5	1,5	1,5	4,5	153
7	Геометрия	-	-	1	1	1	3	102
8	Информатика	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5	85
III	Естествознание	0,5	0,5	2	2	2	7	238
9	Естествознание	0,5	0,5				1	34
10	Физика	-	-	0,5	0,5	0,5	1,5	51
11	Химия	-	-	0,5	0,5	0,5	1,5	51
12	Биология	-	-	0,5	0,5	0,5	1,5	51
13	География	-	-	0,5	0,5	0,5	1,5	51
IV	Человек и общество	1	1	1	1	2	6	204
14	История Казахстана	0,5	0,5	0,5	0,5	1	3	102
15	Всемирная история	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5	85
16	Основы права	-	-	-	-	0,5	0,5	17
Инвариантная учебная нагрузка		9	9	11	11	12	52	1768
Вариативная учебная нагрузка		2	2	2	2	2	10	340
Объем максимальной учебной нагрузки		11	11	13	13	14	62	2108

**Типовой учебный план для обучения на дому
общего среднего образования
для классов с русским языком обучения
общественно-гуманитарного направления**

№	Учебные предметы	Количество часов в неделю по классам		Общая нагрузка	
		10	11	недельная	годовая
Инвариантный компонент					
Обязательные предметы					
1.	Алгебра и начала анализа	0,5	0,5	1	34
2.	Геометрия	0,5	0,5	1	34
3.	Информатика	0,5	0,5	1	34
4.	Русский язык	1,5	1,5	3	102
5.	Русская литература	1	1	2	68
6.	Казахский язык и литература	1,5	1,5	3	102
7.	Английский язык	1	1	2	68
8.	История Казахстана	1	1	2	68
Учебная нагрузка		7,5	7,5	15	510
Предметы по выбору					
Углубленный уровень		2 предмета по 2,5ч	2 предмета по 2,5 ч	8	272
9.	Иностранный язык				
10.	Всемирная история				
11.	География				
12.	Основы права				
Стандартный уровень		1 предмет по 1,5 ч	1 предмет по 1,5 ч	1	34
13.	Физика				
14.	Химия				
15.	Биология				
16.	Основы предпринимательства и бизнеса				
Учебная нагрузка		4,5	4,5	9	306
Инвариантная учебная нагрузка		12	12	24	816
Вариативная учебная нагрузка		2	2	4	136
Объем максимальной учебной нагрузки		14	14	28	952

**Типовой учебный план для обучения на дому
общего среднего образования
для классов с русским языком обучения
естественно-математического направления**

№	Учебные предметы	Количество часов в неделю по классам		Общая нагрузка	
		10	11	недельная	годовая
Инвариантный компонент					
Обязательные предметы					
1.	Алгебра и начала анализа	1,5	1,5	3	102
2.	Геометрия	1	1	2	68
3.	Информатика	0,5	0,5	1	34
4.	Русский язык	1	1	2	68
5.	Русская литература	0,5	0,5	1	34
6.	Казахский язык и литература	1	1	2	68
7.	Английский язык	1	1	2	68
8.	История Казахстана	1	1	2	68
Учебная нагрузка		7,5	7,5	15	510
Предметы по выбору					
Углубленный уровень		2 предмета по 2ч	2 предмета по 2 ч	8	272
9.	Физика				
10.	Химия				
11.	Биология				
12.	География				
Стандартный уровень		1 предмет по 0,5 ч	1 предмет по 0,5 ч	1	34
13.	Всемирная история				
14.	Основы предпринимательства и бизнеса				
15.	Графика и проектирование				
16.	Основы права				
Учебная нагрузка		4,5	4,5	9	306
Инвариантная учебная нагрузка		12	12	24	816
Вариативная учебная нагрузка		2	2	4	136
Объем максимальной учебной нагрузки		14	14	28	952

Содержание

Введение	12
Особенности обучения для обучающихся на дому в условиях обновленного образования	13
Структура и содержание Типовых учебных планов для обучающихся на дому по уровням образования в условиях обновленного содержания	15